

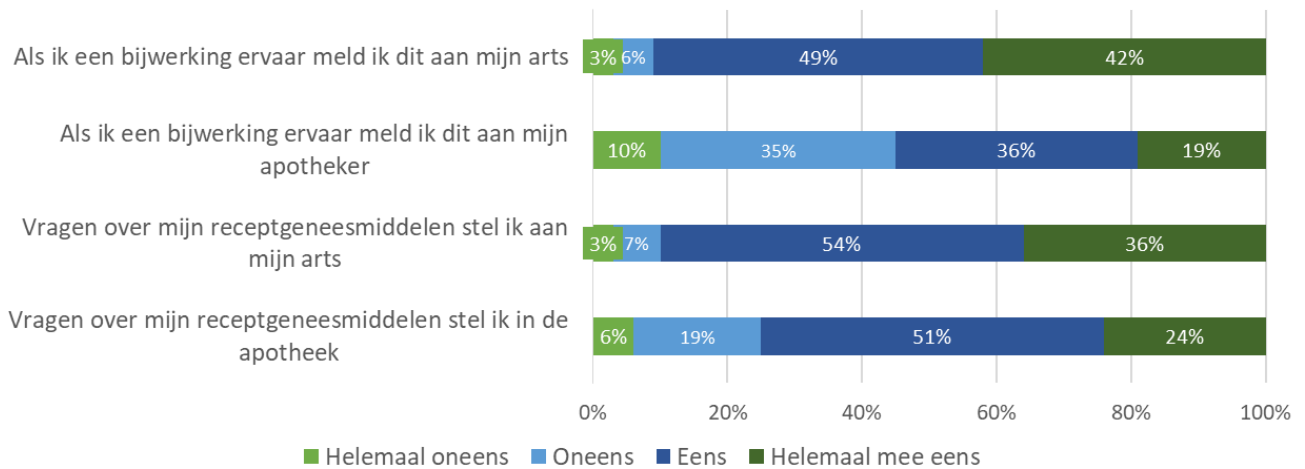
Samenvatting resultaten onderzoek

'Geneesmiddelgebruik, nierfunctie en medicatiebeoordelingen'

In september 2021 hebben we een vragenlijst onder het AMP patiëntenpanel uitgestuurd met vragen over geneesmiddelgebruik, vragen voor mensen met een verminderde nierfunctie en vragen over medicatiebeoordelingen door de apotheker. In totaal vulden 5960 deelnemers van het patiëntenpanel de vragenlijst volledig in.

Contact over receptgeneesmiddelen

Vragen over receptgeneesmiddelen kunnen aan verschillende zorgverleners worden gesteld. We vroegen in hoeverre deelnemers het eens waren met de onderstaande stellingen.

Deelnemers waren het vaker eens of helemaal eens met de stelling dat zij bijwerkingen en vragen met hun arts bespreken dan met de stelling dat zij deze dingen met hun apotheker bespreken.

Wanneer men zich acuut ziek zou voelen (opeens last heeft van braken, koorts of hevige diarree) meldt 23% dit meteen bij een zorgverlener, 43% doet dit wanneer zij zich na een paar dagen nog niet beter voelen en 34% meldt dit niet.

Iets meer dan een derde van de deelnemers heeft zo'n situatie van acuut ziek zijn nog niet meegemaakt. De meeste van de andere deelnemers namen hun geneesmiddelen in zo'n periode gewoon in (32%) of namen contact op met de huisarts of apotheker over deze geneesmiddelen (22%).

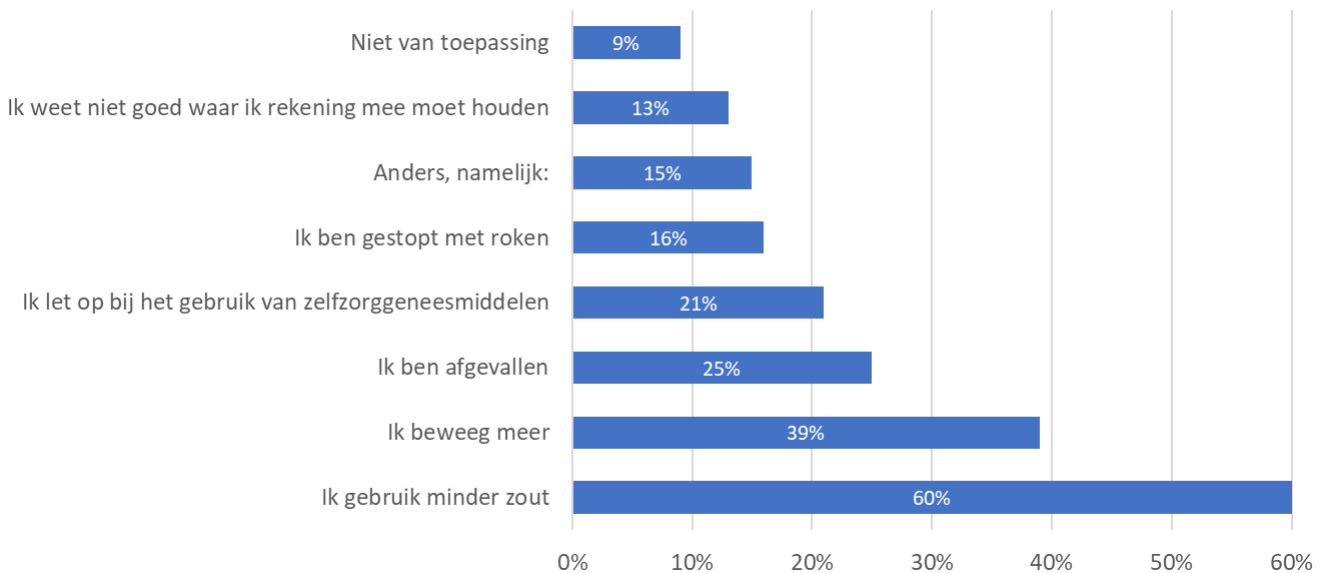
Verminderde nierfunctie

Bij 63% van de deelnemers is ooit een nierfunctie gemeten. Bij 894 deelnemers (14%) is bekend dat zij een verminderde nierfunctie hebben.

De meeste deelnemers hebben gehoord van de specialist in het ziekenhuis (63%) en/of de huisarts (48%) dat zij een verminderde nierfunctie hebben. De informatie die zorgverleners hebben gegeven over de verminderde nierfunctie gaat vooral over hoeveel men op een dag mag eten en drinken (42%), hoeveel zout men op een dag mag binnen krijgen (28%), en waar men op moet letten bij het gebruik

van receptgeneesmiddelen (15%) en zelfzorggeneesmiddelen (15%). Bijna een kwart (24%) van de deelnemers met een verminderde nierfunctie geeft aan géén informatie te hebben ontvangen.

In de figuur hieronder kunt u zien wat deelnemers in het dagelijks leven doen om rekening te houden met hun verminderde nierfunctie.

Daarnaast wordt vaak genoemd (bij de optie 'anders') dat men probeert méér te drinken.

Verminderde nierfunctie en contact over receptgeneesmiddelen

Maar 22% van de deelnemers met een verminderde nierfunctie heeft wel eens informatie gekregen over het gebruik van receptgeneesmiddelen tijdens een periode waarbij er risico is op uitdroging (koorts, overgeven, diarree of een hittegolf); de meeste deelnemers (70%) hebben hierover géén informatie gekregen; 8% weet niet meer of zij weleens informatie hebben gekregen. Soms is het tijdens zo'n periode met risico op uitdroging namelijk nodig bepaalde geneesmiddelen tijdelijk aan te passen.

Van de mensen die een periode met risico op uitdroging hebben meegemaakt (18%) zocht driekwart op dat moment contact met een zorgverlener over de receptgeneesmiddelen:

Een deel van hen nam direct contact op (29%), anderen deden dit na één of enkele dagen.

De meeste mensen hebben tijdens die risico-periode hun receptgeneesmiddelen wel zoals ze het normaal doen ingenomen (52% besloot dit zelf; 15% deed dit na overleg met een zorgverlener). Een minderheid heeft tijdelijk minder van de receptgeneesmiddelen ingenomen (4% besloot dit zelf; 9% na overleg), of is tijdelijk gestopt (1% besloot dit zelf; 3% na overleg).

Meer dan de helft van de deelnemers (60%) met een verminderde nierfunctie die weleens een periode met risico op uitdroging hebben meegemaakt, zou graag informatie krijgen over wat zij moeten doen wanneer zo'n situatie zich voordoet. Het liefst schriftelijk (45%), mondeling (38%), via een sticker op de verpakking (37%), of via een verwijzing naar een website (32%).

Medicatiebeoordelingen door de apotheker

Wanneer mensen thuis medicatie gebruiken, zeker als dit meerdere soorten geneesmiddelen zijn die ze voor lange tijd gebruiken, ontstaan er mogelijk problemen. Denk aan: veel last van bijwerkingen of zich niet goed voelen. Voor een apotheek kan het waardevol zijn om hiervan signalen op te vangen. Met dit gedeelte van de vragenlijst wilden we achterhalen hoe de leden van het panel denken over het gebruiken van een app om dit soort signalen door te geven aan de apotheek.

De eerste vraag luidde: *“Stel, uw apotheker biedt u een gratis app aan voor op de telefoon of tablet, waarmee u kunt invullen hoe u zich voelt en hoe het gaat met het gebruik van de medicijnen. Zou u deze app gebruiken?”* Van de 5885 respondenten die deze vraag beantwoordden, was de verdeling als volgt:¹

	Ja	Nee	Weet ik niet
< 70 jaar	48%	27%	25%
≥ 70 jaar	41%	36%	24%
Totaal	45%	31%	24%

Gebruik van de app

De belangrijkste redenen om een dergelijke app te gebruiken waren: *“Ik vind het belangrijk dat de apotheker op de hoogte is van bijwerkingen van mijn medicijnen”* (56%) en *“Ik vind het prettig om zelf een overzicht te hebben van de gegevens die ik heb ingevuld in de app”* (49%).

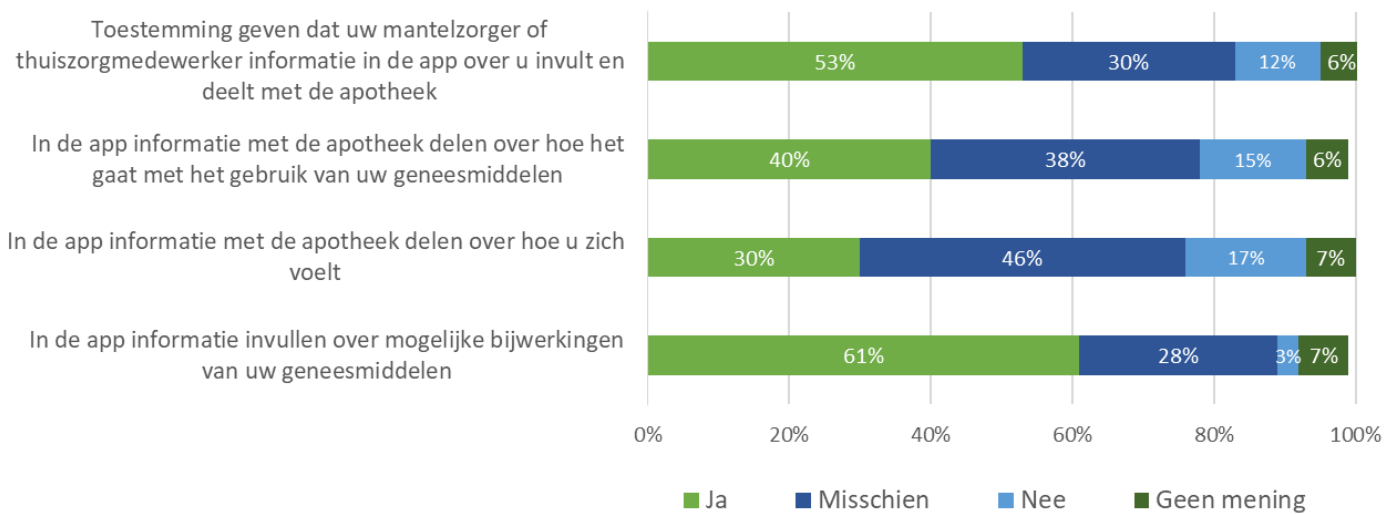
De helft van de respondenten gaf aan niet vaker dan 1 of enkele keren per jaar informatie in de app in te willen vullen, 37% zou dit tenminste elke maand willen doen en 13% tenminste elke week.

De belangrijkste redenen om een dergelijke app **niet** te gebruiken waren: *“Ik vind het vervelend om regelmatig in te vullen hoe ik mij voel en hoe het met het gebruik van mijn medicijnen gaat”* (33%), *“Ik heb er vertrouwen in dat de apotheker zelf kan bepalen wanneer het nodig is om een medicatiebeoordeling met mij te doen”* (28%) en *“Ik deel dit soort persoonlijke informatie liever niet in een app i.v.m. privacygevoeligheid”* (20%).

¹ We hebben hier een indeling gemaakt in 2 leeftijdscategorieën: jonger dan 70 en 70 jaar en ouder. Dit i.v.m. het leeftijdsadvies in de huidige richtlijnen voor het selecteren van een patiënt voor een medicatiebeoordeling.

Mogelijkheden van de app

Hieronder is voor een aantal gebruiksopties van de app te zien hoe deelnemers hierover denken.

Wat betreft de optie om via de app contact op te nemen met de apotheek, gaf de helft van de respondenten aan dit wel te willen, tegenover 40% van de respondenten die dit niet wil (bijvoorbeeld omdat men liever persoonlijk bij de apotheek langsgaat).